

दर्ता अधिकारी (Enrollment Officer) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा प्रणाली

पाठ्यक्रमको रूपरेखा	:-	संयुक्त रूपमा परीक्षा प्रणाली निम्नानुसारको हुनेछ ।	
प्रथम चरण	:-	लिखित परीक्षा	पूर्णाङ्क :- १००
द्वितीय चरण	:-	कम्प्युटर सीप परिक्षण र अन्तर्वार्ता	पूर्णाङ्क :- ५०

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Written Examination Scheme)					
पत्र / विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परिक्षण (General Knowledge & General Mental Ability Test)	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (Multiple Choice Questions)	५० प्रश्न X २ अङ्क	४५ मिनेट
कूल पूर्णाङ्क	१००				
लिखित परीक्षामा उत्तीर्ण भएपश्चात् मात्र अन्तिम एवं दोश्रो चरणमा समावेश गराइनेछ । द्वितीय चरण – कम्प्युटर सीप परिक्षण र अन्तर्वार्ता (Computer Skill Test & Interview)					
विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		समय	
कम्प्युटर सीप परिक्षण (Computer Skill Test)	३०	प्रयोगात्मक (Practical)		१० मिनेट	
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता (Interview)	२०	मौखिक (Oral)			

थप जानकारीको लागि :

- संयुक्त परीक्षा प्रणाली अन्तर्गत प्रथम चरणमा लिखित परीक्षा र द्वितीय चरणमा कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्ता गरी दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।
- लिखित परीक्षाको प्रश्नावली वस्तुगत मात्र हुनेछ, र लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली हुनेछ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्क कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अङ्क दिइने छैन र अङ्क कट्टा पनि गरिने छैन ।
- परीक्षामा सोधिने प्रश्नसंख्या, अङ्क र अङ्कभार पत्र/विषयको विषयवस्तु (पाठ्यवस्तु) मा दिइएको अनुसार हुनेछ ।
- प्रथम चरणको लिखित परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारलाई मात्र दोश्रो चरणको अन्तिम चरणको कम्प्युटर सीप परीक्षण र अन्तर्वार्तामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- लिखित परीक्षाको प्रथम चरणमा प्राप्त गरेको प्राप्तांकको शत प्रतिशत अंक तथा दोश्रो चरणको प्राप्तांक जोडी कूल अंकको आधारमा अन्तिम परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ ।
- पाठ्यक्रम, परीक्षा योजना लगायत सम्पूर्ण अधिकारहरू पदपूर्ति समितिमा निहित हुनेछ । कुनैपनि बिवाद र अस्पष्टता भएमा पदपूर्ति समितिको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

प्रथम चरण :- सामान्य ज्ञान र सामान्य बौद्धिक परिक्षण सम्बन्धी जानकारी

भाग - १. सामान्य ज्ञान

२० प्रश्न × २ अङ्क = ४० अंक

- १.१ विश्वको भूगोल:- महादेश, महासागर, सागर, अक्षांश, देशान्तर, पर्वतश्रृंखला, नदी, ताल, समय, दुरी, जलवायु, आदि ।
- १.२ नेपालको भूगोल:- धरातलीय स्वरूप, प्राकृतिक श्रोतहरू, हावापानी जनसंख्याको बनोट र वितरण, सामाजिक र आर्थिक कृयाकलापहरू ।
- १.३ नेपालको इतिहास:- किराँतकाल, लिच्छवीकाल, मध्यकाल र आधुनिक काल (सामाजिक, आर्थिक एवं राजनीतिक घटनाक्रम, कारण र परिणामहरू ।
- १.४ नेपालका सामाजिक आर्थिक, एवं साँस्कृतिक पक्षहरू:-
- १.४.१ सामाजिक मूल्य-मान्यता, प्रथा, परंपरा, धर्म, जातजाति, भाषाभाषी, संस्कृति, कला, साहित्य, संगीत, साँस्कृतिक सम्पदा, आदि ।
- १.४.२ आर्थिक अवस्था:- आर्थिक विकासका विभिन्न पक्षहरू (कृषि, उद्योग, व्यापार, पर्यटन, सेवा क्षेत्र, आदि । विकासका पूर्वाधारहरू (शिक्षा, स्वास्थ्य, यातायात, सञ्चार, विद्युत, खानेपानी, सिंचाई, आदि)
- १.५ स्वास्थ्य, विज्ञान र प्रविधि:- निम्नलिखित विषयमा सामान्य जानकारी
- १.५.१ जैविक प्रविधि, वंशाणु, स्वास्थ्य, रोग, खोप, खाद्य, पोषण, सरसफाई, कीटनासक विषादी, आदि
- १.५.२ मानव जीवनमा प्रत्यक्ष प्रभाव पार्ने वैज्ञानिक खोज, आविश्कारहरू, सूचना तथा संचार प्रविधि, वैकल्पिक उर्जा, आदि ।
- १.५.३ पारिस्थितिक पद्धति, वातावरणीय तत्वहरू, जैविक विविधता, दुर्लभ प्राणी र बनस्पति, जलवायु परिवर्तन, विश्वव्यापी उष्णता, ओजोन तह, वातावरण प्रदुषण, आदि ।
- १.६ अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा संघ-संस्थाहरू-
- १.६.१ नेपालका छिमेकी देशहरू तथा तिनीहरूसँगको सम्बन्ध ।
- १.६.२ संयुक्त राष्ट्रसंघ, अन्य विशिष्टकृत संस्था तथा तिनका गतिविधिहरू, क्षेत्रीय संगठन: सार्क विमस्टेक, आशियन, युरोपियन युनियन, आदि ।
- १.७ समसामयिक जानकारी- राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय राजनीति, समाज अर्थव्यवस्था, संस्कृति, खेलकुद, कला, साहित्य, संगीत, पुरस्कार आदिसँग सम्बन्धित समसामयिक तथा नवीनतम जानकारी ।

भाग-२. सामान्य बौद्धिक परीक्षण

५ प्रश्न × २ अङ्क = १० अंक

२.१ शाब्दिक, मात्रात्मक तथा अशाब्दिक तार्किक परीक्षण: बोध, शब्दज्ञान, अनुक्रम, समरूपता, समरूपता वर्गीकरण, कोडिङ-डिकोडिङ, दिशा र दुरी ज्ञान परीक्षण, तर्क सम्बन्धी, श्रेणीक्रम, तथ्याङ्क व्याख्या, तथ्याङ्क जाँच, प्रतिशत, भिन्न, दशमलव, अनुपात, औसत, नाफा-नोक्सान, समय र काम, भेत्र चित्र, मेट्रिक्स, त्रिभुज र बर्गहरूको रचना, चित्र वा आकृतिको बनावट र विश्लेषण, पानी र ऐनामा देखिने आकृति, अन्तर्निहित आकृति, आदि ।

भाग - ३. संविधान, ऐन, नियम, महत्वपूर्ण दस्तावेजहरू तथा सेवासँग सम्बन्धित विषयहरू

२० प्रश्न × २ अङ्क = ४० अंक

- ३.१ नेपालको वर्तमान संविधान
- ३.२ नेपाल स्वास्थ्य सेवा ऐन, २०५३ तथा नेपाल स्वास्थ्य सेवा नियमावली, २०५५ ।
- ३.३ स्वास्थ्य बीमा ऐन, २०७४ , स्वास्थ्य बीमा नियमावली, २०७५ तथा स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम सम्बन्धी सामान्य जानकारी

दर्ता अधिकारी (Enrollment Officer) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा प्रणाली

- ३.४ चालू योजनामा समावेश भएका स्वास्थ्य सम्बन्धी विविध कार्यक्रम तथा जानकारीहरु ।
३.५ दिगो विकासका लक्षहरु तथा सो सम्बन्धी नेपालले लिएका रणनीतिहरु ।

भाग-४. अंग्रेजी भाषा

५ प्रश्न × २ अङ्क = १० अंक

४.१ Vocabulary: synonym, antonym, single word, formation of words, phrases and idioms.

४.२ Syntax and Grammar: Articles, Tenses, Transformation of sentence, Voice, Reported speech, Relative clauses.

द्रष्टव्य :- सम्भव भएसम्म प्रत्येक शीर्षक र उपशीर्षकबाट प्रश्नहरु पर्ने गरी सोधिनेछ ।

दोश्रो चरण :- कम्प्यूटर सीप परिक्षण र अर्न्तवार्ता

विषय :- कम्प्यूटर सीप परिक्षण (Computer Skill Test)

पाठ्यक्रमको उद्देश्य :-

स्वास्थ्य बीमा कार्यक्रम ७७ वटै जिल्लामा लागू हुने क्रममा छ भने प्रदेश/जिल्लामा कार्यरत दर्ता अधिकारी सूचना र सञ्चार प्रविधिसँग परिचित र न्यूनतम ज्ञान, सीप र धारणा भएको व्यक्ति हुन अपरिहार्यता रहेको छ । प्रत्यक्ष रूपमा प्रविधिमा आधारित रहेरै कामकाज गर्नुपर्ने भएकोले कर्मचारी छनौट गर्दा आधारभूत कम्प्यूटर ज्ञान र सीप भएको व्यक्ति छनौट गर्नु उपयुक्त मात्र नभई अनिवार्यता छ । त्यसमा पनि दर्ता अधिकारीको पदमा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई कम्प्यूटर सम्बन्धी गर्नुपर्ने सामान्य समस्याहरु हल गर्ने क्षमता हुन अनिवार्य देखिन्छ । यसकारण तपसिल बमोजिमको दर्ता अधिकारी पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको द्वितीय चरणमा कम्प्यूटर सीप परिक्षण प्रयोगात्मक परीक्षा पनि समावेश गरिएको हो ।

1. Windows basic

- Introduction to Graphical User Interface
- Starting and shutting down Windows
- Basic Windows Elements - Desktop, Taskbar, My Computer, Recycle Bin, etc.
- Concept of files and folders
- Searching files and folders

2. MS Word/MS Excel/MS Power Point Presentation

- Creating, saving and opening documents
- Typing in Devanagari and English
- Text formatting (Font, Size, Color, Underline, Italic, Bold, etc) and paragraph formatting (alignment, indentation, spacing)
- Inserting header, footer, page number
- Page setting (margin, page size, orientation), previewing and printing of documents

दर्ता अधिकारी (Enrollment Officer) पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम एवं परीक्षा प्रणाली

प्रयोगात्मक परीक्षा योजना (Practical Examination Scheme)

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	विषयवस्तु शिर्षक	अङ्क	समय
कम्प्युटर सीप परिक्षण (Computer Skill Test)	३०	प्रयोगात्मक (Practical)	Devanagari Typing	१० अङ्क	५ मिनेट
			English Typing	१० अङ्क	५ मिनेट
			Windows basic and Word Processing Electronic Spreadsheet & Prestation System	१० अङ्क	५ मिनेट

कम्प्युटरको परीक्षण Formula निम्नानुसार हुनेछ :

शुद्ध शब्द प्रति मिनेट = $\frac{\text{Total Words typed} - \text{Wrong Words}}{5}$

5

समाप्त